

*Зоя Аполлінаріївна Загиней-Заболотенко,
завідувач відділу проблем кримінальної юстиції та кримінології
Інституту держави і права
імені В. М. Корецького НАН України,
доктор юридичних наук, професор
ORCID:0000-0002-8679-124X*

ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МОМЕНТУ ЗАКІНЧЕННЯ КОНТРАБАНДИ ЯК КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Постановка проблеми. У чинному Кримінальному кодексі України (далі – КК) термін «контрабанда» використовується у статтях 201, 201-1, 201-3, 201-4, 305. Його зміст є однаковим і контрабанда визначається як переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю заборонених предметів. При цьому згідно з приміткою 1 ст. 201 КК у згаданих вище статтях під переміщенням через митний кордон України предметів контрабанди поза митним контролем слід розуміти умисне переміщення предметів контрабанди поза місцем розташування митного органу або поза робочим часом, установленим для нього, і без виконання митних формальностей або переміщення предметів контрабанди з незаконним звільненням від митного контролю. Як передбачено у примітці 2 ст. 201 КК, під переміщенням через митний кордон України предметів контрабанди з приховуванням від митного контролю слід розуміти умисне переміщення предметів контрабанди з використанням спеціально виготовлених схованок (тайників) та інших засобів чи способів, що утруднюють їх виявлення, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з поданням до митного органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи документів, одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять завідомо неправдиві відомості, що підлягають обов'язковому декларуванню відповідно до законодавства з питань митної справи, та якщо зазначені документи та відомості необхідні для визначення розміру належних до сплати митних платежів та/або для підтвердження дотримання встановлених законодавством заборон та обмежень щодо переміщення товарів через митний кордон України.

Водночас у судовій практиці виникає питання про визначення моменту закінчення контрабанди. Наприклад, вироком Яворівського районного суду Львівської області від 16.12.2024 (справа № 944/6615/21), який залишений без змін Львівським апеляційним судом, обвинуваченого засуджено за ч. 3 ст. 305 КК, а саме за переміщення прекурсору через митний кордон України з приховуванням від митного контролю [1; 2]. Обвинувачений оскаржив ці судові рішення в касаційному порядку, вказавши, що, на його думку, його дії не були закінченими, оскільки прекурсор був виявлений у нього при в'їзді на територію України, на її митній території під час митного огляду автомобіля, до перетинання обвинуваченим митного кордону України, а тому його дії становлять не закінчене посягання, а замах на вчинення контрабанди [3].

Відповідно на сьогодні в судовій практиці вбачається потреба встановити момент закінчення контрабанди, від чого залежить як кваліфікація дій обвинувачених, так і призначення їм покарання за вчинене.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У теорії кримінального права проблематика кримінальної відповідальності за контрабанду загалом та визначення моменту закінчення відповідних кримінальних правопорушень була предметом дослідження таких науковців, як Д. Бабіков, О. Дудоров, О. Кравченко, Р. Мовчан, В. Нетяга, І. Сень, С. Сорока та ін. Водночас дослідження питань моменту закінчення контрабанди не втратило своєї актуальності з урахуванням запиту на це судової практики.

Мета статті полягає в тому, щоб з використанням різних прийомів тлумачення встановити момент закінчення контрабанди.

Основні результати дослідження. Поняття «контрабанда» є збірним, міждисциплінарним та наскрізним, оскільки використовується у різних статтях Особливої частини КК (статті 201, 201-1, 201-3, 201-4, 305), а встановлення його змісту залежить передусім від визначення митної процедури в митному праві.

Законодавча конструкція поняття контрабанди у КК пов'язується законодавцем передусім з такими ознаками, як наявність переміщення заборонених предметів; переміщення здійснюється через митний кордон України; переміщення пов'язане з визначеними законодавцем порушеннями митного контролю (здійснюється поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю).

Першою ознакою контрабанди є переміщення (дія) заборонених предметів. В українській мові слово «переміщення» – іменник віддієслівного походження від дієслів «переміщати», «перемішувати», «перемістити» – означає «змінювати місцезнаходження чого-небудь; переносити з одного місця в інше // змінювати місце перебування кого-небудь [4]. Тобто переміщення як віддієслівний іменник, що позначає суспільно небезпечну дію в юридичних конструкціях будь-якого складу контрабанди, може означати як завершене, так і незавершене діяння, тобто, коли предмет контрабанди було переміщено через митний кордон, так і тоді, коли він фізично переміщується та знаходиться у межах митної території України.

Правовою основою переміщення товарів через митний кордон є законодавство України з питань митної справи, зокрема Митний кодекс України (далі – МК) [5]. Саме з використанням нормативних підходів у цьому Кодексі слід виходити під час тлумачення ознак контрабанди, від результату якого залежатиме й установлення моменту закінчення цього складу кримінального правопорушення. При цьому в юридичній конструкції контрабанди основою, центральним поняттям, формулюванням є «переміщення [заборонених товарів]», в основі якого лежить поняття *«ввезення товарів, транспортних засобів на митну територію України, вивезення товарів, транспортних засобів за межі митної території України»*, яке згідно з п. 4 ст. 4 МК означає сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів, транспортних засобів через митний кордон України в будь-який спосіб у відповідному напрямку [5].

Аналіз наукової літератури з митного права вказує на те, що науковці, здійснюючи тлумачення поняття «переміщення через митний кордон», здебільшого не диференціюють того, що включає себе таке переміщення, пропонуючи загальне визначення цього поняття [6, с. 4; 7, с. 5; 8, с. 78], тоді як інші дослідники виокремлюють такі форми переміщення товарів через митний кордон України, як їх ввезення, вивезення та транзит, наводячи при цьому ті обов'язкові дії, які повинні бути виконані особою в процесі здійснення тієї чи іншої форми переміщення товарів або транспортних засобів [9, с. 69; 10, с. 161]. Вчені-криміналісти здебільшого, розглядаючи поняття «переміщення через митний кордон» як складову юридичної конструкції контрабанди, не акцентують свою увагу на тому, що слід розуміти саме під переміщенням, зосереджуючись переважно на тому, з якого моменту контрабанда вважається закінченим складом кримінального правопорушення [11, с. 116–118; 12, с. 232–237; 13, с. 109–114].

Звертаємо увагу ще на один підхід, відповідно до якого дефініція поняття *«ввезення ... на митну територію України, вивезення ... за межі митної території України»*, що міститься у п. 4. ч. 1 ст. 4 МК, є застарілою і не відповідає сучасному стану митного законодавства та потребам практики, оскільки спотворює дійсний нормативний зміст категорії «переміщення через митний кордон України» [14, с. 107].

Системний аналіз норм МК (зокрема, статей 7, 186, ч. 1 ст. 194, ст. 195, ч. 1 ст. 318) дає підстави для висновку про те, що переміщення предметів через митний кордон України здійснюється не в будь-який спосіб, а у спосіб, визначений законом з дотриманням відповідних правил і процедур, у визначених для такого переміщення місцях під контролем уповноважених державних органів та їх посадових осіб. Тому переміщення через митний кордон України – це не сукупність будь-яких дій, пов'язаних із фізичним переміщенням предмета у відповідному напрямку з метою фактичного перетину митного кордону, а врегульована митним законодавством діяльність, з одного боку, фізичних і юридичних осіб, а з іншого – посадових осіб митних органів, спрямована на дотримання передбачених законодавством правил і процедур переміщення предметів через митний кордон України [14, с. 107]. Отже, переміщення через митний кордон України відповідно до системного

тлумачення положень МК передбачає не їх безпосереднє переміщення у просторі щодо митного кордону України, а врегульовану митним законодавством діяльність, з одного боку, фізичних і юридичних осіб, а з іншого – посадових осіб митних органів, спрямована на дотримання передбачених законодавством правил і процедур переміщення предметів через митний кордон України.

Як вказав законодавець у КК, контрабанда матиме місце в тому разі, коли відбувається переміщення заборонених предметів через митний кордон. При цьому ця ознака сформульована шляхом зазначення на «митний кордон», що є поняттям митного права та шляхом використання прийменника «через», що поєднує переміщення як дію та митний кордон. В українській мові прийменник «через» уживається на означення «якогось простору, місця і т. ін., впоперек якого розміщується що-небудь, по якому з одного боку на другий, з одного краю на другий відбувається дія, рух // на означення простору, середовища, якого-небудь пристрою і т. ін., крізь які хто-, що-небудь проходить, просочується, видніється» [15]. Ураховуючи таке значення прийменника «через» в юридичній конструкції контрабанди («переміщення через митний кордон»), доходимо висновку, що його використання в цій юридичній конструкції означає, що заборонений товар або предмет рухається через певний простір або кордон, перетинаючи його з одного боку на інший. Однак для того, щоб вважати контрабанду завершеною, не обов'язково повинно бути саме фізичне переміщення через митний кордон у традиційному розумінні, а сам факт переміщення через митний кордон може визначатися через здійснення митних формальностей та оформлення документів, що підтверджують такий рух товарів.

Згідно зі ст. 9 МК митну територію України становить територія України, зайнята сушею, територіальне море, внутрішні води і повітряний простір, а також території вільних митних зон, штучні острови, установи і споруди, створені у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України. Як зазначено у ст. 10 МК, межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України збігається з державним кордоном України, крім меж штучних островів, установок і споруд, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України. Межі території зазначених островів, установок і споруд становлять митний кордон України [5]. При цьому сам по собі митний кордон є зовнішнім та внутрішнім. Зовнішній митний кордон розмежовує митний кордон суміжних держав і переважно збігається із державним кордоном, а внутрішній митний кордон зазвичай знаходиться усередині держави (наприклад, митні пости в аеропортах), він збіжний з межами вільних митних зон або із зонами митного контролю в пунктах пропуску через державний кордон України митних постів, що розташовані в міжнародних аеропортах.

Переміщення в юридичній конструкції контрабанди пов'язано з визначеними законодавцем порушеннями «митного контролю» (здійснюється поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю). Митний контроль – це сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм МК, законів та інших нормативно-правових актів з питань митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку (п. 24 ст. 4) [5].

У ч. 3 ст. 318 МК визначено, що митний контроль передбачає виконання митними органами мінімуму митних формальностей, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи [5]. Отже, під заходами, які покладено в основу митного контролю, розуміють митні формальності. Митні формальності відповідно до ст. 4 МК України є сукупністю дій, що підлягають виконанню відповідними особами і митними органами, а також автоматизованою системою митного оформлення, з метою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи. Митні формальності, які становлять митний контроль, відповідно до ч. 2 ст. 318 МК, здійснюються виключно митними органами [5].

Отже, митний контроль посідає чільне місце в діяльності митних органів і полягає у здійсненні ними встановлених законами й іншими нормативними актами дій (формальностей), спрямованих на забезпечення дотримання законодавства з питань митної справи та міжнародних актів, обов'язкових для України, усіма суб'єктами митної справи, крім митних органів. Час здійснення митного контролю є визначальним як для встановлення переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України, так і для визначення того, чи потрібно для закінченої контрабанди визначати обов'язковість фізичного переміщення заборонених предметів через митний кордон України.

МК, як і жоден інший нормативно-правовий акт, не роз'яснює, що відбувається з товарами, які перебувають під митним контролем, хоча активно оперує цим поняттям. Цілком логічно, що товари перебувають під митним контролем доти, доки цей контроль щодо них здійснюється митними органами. Інакше кажучи, поки митні органи опитують декларантів чи уповноважених ними осіб, здійснюють огляд чи переогляд тощо, товари перебувають у спеціально відведених режимних місцях – зонах митного контролю, де з ними не може нічого відбуватися, окрім відповідних митних формальностей.

Як зазначалося, складом контрабанди охоплюється вчинення таких дій із забороненими предметами, які пов'язані з порушенням саме митного контролю, що має свої темпоральні межі та закінчується з припиненням здійснення митних формальностей митними органами стосовно особи, яка переміщує товари через митний кордон України і до її фізичного перетинання цього кордону.

Ураховуючи викладене, доходимо висновку, що загалом переміщення товарів через митний кордон України як визначальна ознака контрабанди вважається закінченим з моменту припинення митними органами всіх митних формальностей у межах здійснення митного контролю безвідносно фізичного перетинання особою, яка переміщує відповідний товар та, відповідно самим товаром, митного кордону України. Отже, за загальним правилом, на нашу думку, саме з цього моменту контрабанда є закінченим складом кримінального правопорушення.

Висновки. Отже, доходимо висновку, що «контрабанда» як юридична конструкція сформульована законодавцем з використанням понять митного права, що потребує звернення до положень митного законодавства. З огляду на системність права таке описання цієї конструкції впливає на визначення моменту закінчення контрабанди як кримінального правопорушення. Визначальним при цьому є правильне визначення темпоральних меж митного контролю, під яким у загальних рисах розуміється діяльність митних органів, яка полягає у здійсненні ними встановлених законами й іншими нормативними актами дій (формальностей), спрямованих на забезпечення дотримання законодавства з питань митної справи та міжнародних актів, обов'язкових для України, усіма суб'єктами митної справи, крім митних органів. Складом контрабанди охоплюється вчинення таких дій із забороненими предметами, які пов'язані з порушенням саме митного контролю, що має свої темпоральні межі та закінчується з припиненням здійснення митних формальностей митними органами стосовно особи, яка переміщує товари через митний кордон України і до її фізичного перетинання цього кордону. З огляду на викладене переміщення товарів через митний кордон України як визначальна ознака контрабанди вважається закінченим з моменту припинення митними органами всіх митних формальностей у межах здійснення митного контролю безвідносно фізичного перетинання особою, яка переміщує відповідний товар та, відповідно самим товаром, митного кордону України. Саме таке тлумачення є визначальним для встановлення моменту закінчення контрабанди як складу кримінального правопорушення.

Список використаних джерел

1. Вирок Яворівського районного суду Львівської області від 16.12.2024 (справа № 944/6615/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123775389>
2. Постанова Львівського апеляційного суду від 08.05.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127312387>
3. Ухвала колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 03.11.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131495431>
4. Переміщати / переміщувати. *Словник української мови*. URL: <https://slovyk.ua/index.php?swrd=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%89%D0%B0%D1%82%D0%B8>
5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
6. Резнік І. М. Правове регулювання переміщення товарів через митний кордон України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. Харків, 2014. 19 с.
7. Шевчук О. М. Правове регулювання порядку переміщення лікарських засобів через митний кордон України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. Харків, 2012. 20 с.
8. Дьоміна С. Ю. До переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України. *Митна справа*. 2010. № 2. С. 75–78.

9. Мазур А. В., Коллюбаєв Я. Є Переміщення товарів через митний кордон України: різноманітність наукових поглядів на митно-правове поняття. *Вісник Академії митної служби України*. 2009. № 1. С. 64–70.
10. Денисенко С. І. Деякі актуальні проблеми реалізації міжнародних стандартів спрощення та гармонізації митних процедур у діяльності митних органів України. *Підприємництво, господарство і право*. 2011. № 4. С. 159–163.
11. Сорока С. О. Контрабанда наркотичних засобів: проблеми протидії: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08; Львів. держ. університет внутр. справ. Київ, 2010. 228 с.
12. Нетяга В. Проблема визначення моменту закінчення контрабанди в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 2. С. 232–237. DOI 10.31733/2078-3566-2021-2-232-237
13. Бабіков Д. В. Момент закінчення кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним переміщенням предметів через митний кордон України: аналіз наукових позицій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2022. № 73. Том 2. С. 109–114. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.73.49> URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/268724/264234>
14. Хараїн І. І. Нормативний зміст категорії «переміщення через митний кордон України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2019. № 3. С. 105–110. URL: https://apnl.dnu.in.ua/3_2019/27.pdf
15. Через. *Тлумачний словник*. URL: <https://surl.li/yhshcu>

References

1. Vyroky Yavorivskoho raionnoho sudu Lvivskoi oblasti vid 16.12.2024 (sprava № 944/6615/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123775389> (in Ukr.).
2. Postanova Lvivskoho apeliatsiinoho sudu vid 08.05.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127312387> (in Ukr.).
3. Ukhvala kolehii suddiv Tretoi sudovoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu u skladi Verkhovnoho Sudu vid 03.11.2025. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131495431> (in Ukr.).
4. Peremishchaty / peremishchuvaty / *Slovnnyk ukrainskoi movy*. URL: <https://slovnnyk.ua/index.php?swrd=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%89%D0%B0%D1%82%D0%B8> (in Ukr.).
5. Mytnyi kodeks Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (in Ukr.).
6. Reznik I. M. Pravove rehuliuвання peremishchennia tovariv cherez mytnyi kordon Ukrainy: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07; Nats. yuryd. un-t imeni Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2014. 19 s. (in Ukr.).
7. Shevchuk O. M. Pravove rehuliuвання poriadku peremishchennia likarskykh zasobiv cherez mytnyi kordon Ukrainy: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07; Nats. yuryd. un-t imeni Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 2012. 20 s. (in Ukr.).
8. Domina S. Yu. Do peremishchennia tovariv i transportnykh zasobiv cherez mytnyi kordon Ukrainy. *Mytna sprava*. 2010. № 2. S. 75–78 (in Ukr.).
9. Mazur A. V., Koliubaiev Ya. Ye Peremishchennia tovariv cherez mytnyi kordon Ukrainy: riznomanitnist naukovykh pohliadiv na mytno-pravove poniattia. *Visnyk Akademii mytnoi sluzhby Ukrainy*. 2009. № 1. S. 64–70 (in Ukr.).
10. Denysenko S. I. Deiaki aktualni problemy realizatsii mizhnarodnykh standartiv sproshchennia ta harmonizatsii mytnykh protsedur u diialnosti mytnykh orhaniv Ukrainy. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2011. № 4. S. 159–163 (in Ukr.).
11. Soroka S. O. Kontrabanda narkotychnykh zasobiv: problemy protydii: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.08; Lviv. derzh. universytet vnutr. sprav. Kyiv, 2010. 228 s. (in Ukr.).
12. Netiaha V. Problema vyznachennia momentu zakinchennia kontrabandy v Ukraini. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav*. 2021. № 2. S. 232–237. DOI 10.31733/2078-3566-2021-2-232-237 (in Ukr.).
13. Babikov D. V. Moment zakinchennia kryminalnykh pravoporushen, poviazanykh iz nezakonnym peremishchenniam predmetiv cherez mytnyi kordon Ukrainy: analiz naukovykh pozytsii. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Seriia: Pravo. 2022. № 73. Том 2. S. 109–114. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.73.49> URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/268724/264234> (in Ukr.).
14. Kharain I.I. Normatyvnyi zmist katehorii «peremishchennia cherez mytnyi kordon Ukrainy. *Aktualni problemy vitchyznianoï yurysprudentsii*. 2019. № 3. S. 105–110. URL: https://apnl.dnu.in.ua/3_2019/27.pdf (in Ukr.).
15. Через. *Tlumachnyi slovnyk*. URL: <https://surl.li/yhshcu> (in Ukr.).

Загиней-Заболотенко З. А. Щодо встановлення моменту закінчення контрабанди як кримінального правопорушення

У статті на підставі застосування різних способів тлумачення встановлюється зміст окремих складових юридичної конструкції «незаконне переміщення заборонених предметів через митний кордон України» як визначальної ознаки контрабанди, що зумовлює її встановлення того, з якого моменту вважається закінченою контрабанда як склад кримінального правопорушення. З'ясовано, що законодавець на нормативному рівні передбачив залежність встановлення цього моменту з закінченням митного контролю, тобто з закінченням здійснення митних формальностей митними органами стосовно особи, яка переміщує товари через митний кордон України і до її фізичного перетинання цього кордону. Переміщення товарів через митний кордон України як визначальна ознака контрабанди вважається закінченим з моменту припинення митними органами всіх митних формальностей у межах здійснення митного контролю безвідносно до фізичного перетинання особою, яка переміщує відповідний товар та, відповідно самим товаром, митного кордону України. Відповідно контрабанда вважається закінченим складом кримінального правопорушення і тоді, коли заборонений предмет було виявлено в особи при в'їзді на територію України, на її митній території під час митного огляду автомобіля, або до перетинання цією особою митного кордону України.

Ключові слова: контрабанда, переміщення товарів, митний кордон України, митний контроль, митні формальності, закінчене кримінальне правопорушення, замах на вчинення кримінального правопорушення, кримінальне правопорушення, кримінальна відповідальність, тлумачення, судова практика.

Zahyniei-Zabolotenko Z. A. On establishing the moment when smuggling ceases to be a criminal offence

The article attempts to establish the moment of completion of smuggling as a completed criminal offence (Articles 201, 201-1, 201-3, 201-4, 305 of the Criminal Code of Ukraine). It is determined that «smuggling» as a legal construct is formulated by the legislator using the concepts of customs law, which requires reference to the provisions of customs legislation, and that the concept of «smuggling» belongs to collective, interdisciplinary and cross-cutting concepts. Accordingly, the result of the interpretation in this case will also determine the moment at which smuggling as a criminal offence is considered complete. Taking into account the meaning of the preposition «through» in the Ukrainian language, it is concluded that in the legal construct of smuggling («movement across the customs border»), the use of this preposition means that the prohibited goods or items move through a certain space or border, crossing it from one side to the other. However, in order to consider smuggling complete, it is not necessary for there to be physical movement across the customs border in the traditional sense, and the very fact of movement across the customs border can be determined through the completion of customs formalities and the preparation of documents confirming such movement of goods. It has been established that the legislator has provided at the regulatory level for the determination of this moment to be dependent on the completion of customs control. The decisive factor here is the correct definition of the temporal limits of customs control, which is generally understood to mean the activities of customs authorities consisting in the performance of actions (formalities) established by laws and other normative acts aimed at ensuring compliance with customs legislation and international acts mandatory for Ukraine, by all customs entities, except for customs authorities. It was concluded that the movement of goods across the customs border of Ukraine as a defining feature of smuggling is considered complete from the moment the customs authorities terminate all customs formalities within the scope of customs control, regardless of the physical crossing of the customs border of Ukraine by the person moving the relevant goods and, accordingly, by the goods themselves. Accordingly, smuggling is considered to be a criminal offence from the moment when the prohibited item was found on a person upon entry into the territory of Ukraine, on its customs territory during a customs inspection, or before that person crossed the customs border of Ukraine. This interpretation may be used when qualifying under the articles of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine, which provide for criminal liability for smuggling.

Keywords: smuggling, movement of goods, customs border of Ukraine, customs control, customs formalities, completed criminal offence, attempt to commit a criminal offence, criminal offence, criminal liability, interpretation, judicial practice.

DOI: 10.33663/2524-017X-2026-17-118-123

Дата першого надходження рукопису до видання: 26.02.2026

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 09.04.2026

Дата публікації: 30.04.2026